

N:o 3.

Ank. till Riksd. kansli den 9 februari 1891, kl. 5 e. m.

Utlåtande, angående regleringen af utgifterna under riksstatens andra hufvudtitel, innefattande anslagen till justitiedepartementet.

(1:a U. A.)

Ordinarie anslag.

Göta Hofrätt med derunder lydande justitiestat.

Angående delning af Vestra Värends domsaga.

[1.]

1:o. Kongl. Maj:t har föreslagit, att, för genomförande af delning utaf Vestra Värends nuvarande domsaga i två nya domsagor, anslaget till löner åt häradshöfdingarne under Göta hofrätt måtte ökas med 4,500 kronor, samt de till häradshöfdingen i Vestra Värends nuvarande domsaga anslagna tjänstgöringspenningar fördelas på sätt statsrådsprotokollet öfver justitiedepartements-ärenden den 12 januari innevarande år upptoge.

Såsom af ofvannämnda statsrådsprotokoll inhemtas, hafva åtskilliga invånare i Vestra Värends domsaga hos Kongl. Maj:t anhållit, att nämnda domsaga, som nu utgöres af Norrvidinge, Kinnevalds och Allbo härad, måtte delas i två domsagor sålunda, att Norrvidinge och Kinnevalds härad komme att utgöra den ena och Allbo härad den andra.

Såsom skäl för ifrågavarande anhållan hade sökandena hufvudsakligen anfört: att Vestra Värends domsaga vore den till folkmängden största i riket; att det för invånarne i domsagan, inom hvilken fjorton jernvägsstationer vore belägna och der en liflig affärsverksamhet och rörelse rådde, vore ett trängande behof att komma i åtnjutande af den snabbare rättsskipning, som af

den föreslagna delningen skulle blifva en följd; att så väl domsagens storlek som andra förhållanden lade hinder i vägen för att annorledes än genom delning af densamma åt invånarne bereda förmånen af snabbare rättsskipning; samt att det med häradshöfdingeembetet i domsagan förenade arbetet vore alltför betungande för en person och de nya domsagor, som genom delningen komme att bildas, icke blefve till folkmängden mindre än flertalet af rikets domsagor.

De särskilda häradenas invånare hade öfver ansökningen blifvit hörda inför häradsrätterna genom socknevis valda ombud, hvilka enhälligt biträdt sökandenas framställning.

Dessutom hade yttranden i ärendet afgifvits utaf häradsrätterna, tillförordnade domhufvanden i domsagan, Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Kronobergs län och Göta hofrätt, hvilka samtliga myndigheter, på sätt i statsrådsprotokollet (sid. 2 och 3) meddelas, tillstyrkt bifall till ansökningen.

Enligt statistiska centralbyråns officiella uppgift funnos, såsom af statsrådsprotokollet vidare inhemtas, den 31 december 1889 i Allbo härad 30,190 invånare samt i Norrvinge och Kinnevalds härad tillsammans 29,287 invånare. Emellertid hade, jemlikt Kongl. Maj:ts beslut den 8 november 1889, den del af Vexjö landsförsamling, som då tillhörde Kinnevalds härad, med innevarande års början derifrån öfverflyttats till Konga härad. Nämda del af Vexjö landsförsamling hade den 31 december 1889 haft 820 invånare, med hvilket tal följaktligen det ofvan uppgifna invånareantalet för Norrvinge och Kinnevalds härad borde minskas.

På de skäl, som för domsagens delning blifvit anförda, ansåge statsrådet och chefen för justitiedepartementet, att delningen vore af behovet påkallad och att densamma borde blifva sådan, att Allbo härad komme att utgöra en domsaga, hvilken lämpligen kunde benämnas Vestra Värends domsaga, och att Norrvinge och Kinnevalds härad tillsammans bildade en domsaga under benämning Mellersta Värends domsaga. Som häradshöfdingeembetet för närvarande vore obesatt, borde intet hinder möta för delningens omedelbara verkställande.

Beträffande beloppet af det anslag, som för delningens genomförande erfordrades, vore åt domhufvanden i den odelade domsagan af statsmedel anvisade 4,500 kronor i lön och 2,600 kronor såsom tjänstgöringspenningar. Med hänsyn till de grunder, som vid senaste regleringen af häradshöfdingarnes löneförmåner blifvit följda i fråga om bestämmande af tjänstgöringspenningars belopp, komme tjänstgöringspenningarne i de båda föreslagna nya domsagorna tillsammans icke att öfverstiga 2,600 kronor. Då så väl invånarnes som de afgjorda målens antal vore något högre i Allbo härad än i

Norrvidinge och Kinnevalds härad tillsammans, borde, enligt departementschefens mening, tienstgöringspenningarne på de båda nya domsagorna sålunda fördelas, att på den nybildade Vestra Värends domsaga komme 1,400 kronor och på Mellersta Värends domsaga 1,200 kronor. Enligt hvad tillförordnade domhafvanden upplyst, kunde sportelinkomsterna beräknas att för en hvar af de nya domsagorna fullt betäcka de med domsagans förvaltning förenade kostnader, i följd hvaraf förvaltningskostnadsbidrag, som icke vore till häradshöfdingen i nuvarande odelade domsagan anslaget, ej heller erfordrades, om delningen egde rum. Domsagans delning skulle således för statsverket medföra en ökad utgift af 4,500 kronor, eller beloppet af en häradshöfdingelön.

Departementschefen hemställde därför, att Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att för delning af Vestra Värends domsaga, på sätt han ifrågasatt, i stället för de åt domhafvanden i nämnda domsaga å ordinarie stat anvisade aflöningsbelopp af tillsammans 7,100 kronor, å ordinarie stat bevilja:

för häradshöfdingen i Vestra Värends domsaga:

lön	kronor	4,500: —	
tienstgöringspenningar	»	1,400: —	5,900: —

för häradshöfdingen i Mellersta Värends domsaga:

lön	kronor	4,500: —	
tienstgöringspenningar	»	1,200: —	5,700: —

Af till utskottet öfverlemnade handlingar i ärendet har dessutom inhemtats, att, då Kinnevalds härads invånare, på sätt här ofvan förmåls, inför häradsrätten hörts öfver ansöknigen, samtliga närvarande sockenombud visserligen önskat delningens genomförande, men flertalet ombud bestämdt motsatt sig att gemensam tingsstad för Norrvidinge och Kinnevalds nya domsaga anordnades i Wexiö. Kunde delningen icke ernås utan gemensam tingsstad, ville de socknar, för hvilka sistnämnde ombud förde talan, afsäga sig delningens förmåner och blifva bibehållna vid nuvarande anordningar.

Utskottet, som funnit delning af ifrågavarande domsaga af behovet påkallad samt icke haft något att erinra mot det föreslagna sättet för delningens genomförande, får hemställa,

att, för genomförande af delning utaf Vestra Värends nuvarande domsaga i två nya domsagor, anslaget till löner åt häradshöfdingarne under Göta hofrätt må ökas med 4,500 kronor; samt

att de till häradshöfdingen i Vestra Väreuds nuvarande domsaga anslagna tjänstgöringspenningar må fördelas på sätt statsrådsprotokollet öfver justitiedepartementens ärenden den 12 januari 1891 upptager.

Vid bifall till hvad utskottet i denna punkt föreslagit kommer anslaget till Göta hofrätt med derunder lydande justitiestat, 510,021 kronor, att förhöjas till 514,521 kronor.

Fångvården.

2:o. Under denna anslagstitel har Kongl. Maj:t föreslagit, att arfvodet till predikanten vid kronohäktet i Norrtelje, 400 kronor, måtte förhöjas med 200 kronor, eller således till 600 kronor.

Äf statsrådsprotokollet, till hvilket utskottet i öfrigt får hänvisa, inhemtas (sidd. 4—6) hufvudsakligen:

att senaste innehafvaren af fångpredikantsbefattningen vid nämnda kronohäkte begärt entledigande derifrån, så vida icke lönen för densamma kunde höjas till 600 kronor;

att befattningen, sedan omförmälda begäran bifallits, tvenne gånger förklarats ledig, utan att vid ansökningstidens utgång någon sökande sig anmält;

att fångvårdsstyrelsen därför dels från den 1 april 1890 till samma års slut, dels ock för innevarande år måst bevilja tillökning uti ifrågavarande arfvode med 200 kronor efter år räknadt, hvilka åtgärder af Kongl. Maj:t gillats;

samt att, enligt hvad fångvårdsstyrelsen meddelat, vid Norrtelje kronohäkte, der medeltalet fångar under år 1889 utgjorde 15, tjänstgöringen vore fullt jemförlig med den vid länsfängelserna i Nyköping och Visby samt kronohäktena i Eskilstuna, Vestervik, Karlshamn, Varberg och Haparanda, vid hvilka fångvårdsanstalter antalet fångar under år 1889 varit lägre än vid Norrtelje kronohäkte, men predikantsarfvodet utginge med 600 kronor för år.

Utskottet hemställer,

att arfvodet till predikanten vid kronohäktet i Norrtelje, 400 kronor, må höjas med 200 kronor eller således till 600 kronor.

Vid bifall till hvad utskottet under denna punkt hemställt, kommer bestämda anslaget till fångars vård och underhåll, 505,800 kronor, att uppgå till 506,000 kronor samt således fångvårdsanslaget i sin helhet, nu 1,781,200 kronor, att höjas till 1,781,400 kronor.

*Angående
förhöjning
af arfvodet
till predikan-
ten vid
Norrtelje
kronohäkte.*

[2.]

Öfriga ordinarie anslag.

Angående höjning af anslaget till skrifmaterialier m. m. [3.] 3:o. I afseende å öfriga, här ofvan ej omnämnda anslag under denna hufvudtitel har Kongl. Maj:t icke föreslagit annan ändring, än att, till jemnande af hufvudtitelns slutsumma, anslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. 64,178 kronor, måtte höjas med 41 kronor till 64,219 kronor; och får utskottet med anledning deraf hemställa,

att samtliga de ordinarie anslagen under denna hufvudtitel, i hvilka förändring här ofvan icke blifvit ifrågasatt, må i 1892 års riksstat upptagas till oförändrade belopp, dock att anslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. må få till beloppet jemkas i den mån, som för jemnande af hufvudtitelns slutsumma kan finnas erforderligt.

Extra anslag.

Såsom extra anslag under denna hufvudtitel för år 1892 har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att bevilja nedan omförmälda belopp.

Angående krigshofrätt-n. [4.] 4:o. På grund af Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning hemställer utskottet,

att Riksdagen må, i likhet med hvad under en följd af år egt rum, till *arfvoden åt krigshofrättens ordförande och tre militära ledamöter* för år 1892 anvisa ett extra anslag af 5,000 kronor.

Angående nya lagberedningen. [5.] 5:o. I enlighet med derom af Kongl. Maj:t gjord framställning hemställer utskottet,

att ett extra anslag af 40,000 kronor må jemväl för år 1892 för *nya lagberedningen* anvisas.

Angående en extra division i Svea hofrätt. [6.] 6:o. För *Svea hofrätts förstärkning med en öfvertalig division* har Kongl. Maj:t för år 1892 äskat enahanda belopp, 17,500 kronor, som för innevarande år blifvit anvisadt.

Sedan Kongl. Maj:t den 30 maj 1890 förordnat, att Svea hofrätts öfvertaliga, sjunde, division, för hvilken medel af Riksdagen anslagits, skulle, till påskyndande af det arbete, samma division hade att fullgöra, redan den

I påföljande september träda i verksamhet och dermed fortfara under ett år från och med nyssnämnde dag, hade, såsom af statsrådsprotokollet (sid. 7) inhemtas, hofrätten i skrifvelse till Kongl. Maj:t den 27 oktober 1890 hemställt, att dess arbetskrafter måtte förstärkas med en extra division under ytterligare ett år, hvarvid hofrätten hufvudsakligen andragit: att år 1889 inkommit till hofrätten 1,476 vädjade och instämnda mål, under det att vid samma års slut de balanserade dylika målens antal, som vid utgången af år 1888 utgjorde 1,495, ökats till 1,707; att således ännu icke inträffat någon omständighet, som förringade sannolikheten af det antagande, att de sex ordinarie divisionerna, fullt upptagna med handläggningen af de årligen inkommande målen, icke kunde i någon mån bidra till minskande af redan uppkomna balanser; att för dessas nedbringande således icke funnes någon annan utväg, än att den sedan den 1 sistlidne september arbetande extra sjunde divisionen fuge ännu någon tid vara i verksamhet; samt att, då denna divisions arbetsprodukt, förutsatt att divisionen, såsom nu vore fallet, uteslutande sysselsatte sig med vädjade och instämnda mål, ändock icke kunde väntas öfverstiga fyra hundra sådana mål om året, det icke kunde vara underkastadt något tvifvel, att hofrätten för ifrågavarande, för den rättsökande allmänheten högeligen viktiga ändamål vore i behof af förstärkning med en sjunde division under hela år 1892.

Uti hvad hofrätten sålunda yttrat och hemställt har departementschefen, vid ärendets föredragning inför Kongl. Maj:t, instämt.

Utskottet hemställer,

att för Svea hofrätts förstärkning med en öfvertalig division ett extra anslag af 17,500 kronor må för år 1892 anvisas.

7:o. Till understöd åt förbättringskolonien vid Hall har Kongl. Maj:t för år 1892 äskat ett extra anslag af 15,000 kronor, att, om möjligt, användas uteslutande till afbetalning af koloniens kapitalskuld.

Såsom statsrådsprotokollet upplyser å sid. 7, vore denna framställning föranledd af derom hos Kongl. Maj:t gjord ansökning af styrelsen för föreningen till minne af Konung Oskar I och Drottning Josefina, hvilken förening å sin egendom Hall inrättat ifrågavarande uppfostringsanstalt för ungdom.

Enligt de af föreningens revisorer och styrelse afgifna berättelser, hade föreningens skulder, som vid räkenskapsårets början den 1 juli 1889 utgjorde 62,690 kronor 23 öre, under året minskats med 12,474 kronor 24 öre och af det för år 1890 af Riksdagen anvisade anslag hade ett belopp

af 12,229 kronor 36 öre blifvit användt till kapitalafbetalning och återstoden, 2,770 kronor 64 öre, till räntebetalningar.

Egendomen Halls nettoafkastning hade under räkenskapsåret utgjort 2,857 kronor 79 öre. Enligt hvad revisorernas berättelse utvisade, hade under året användts till underhåll af koloniens byggnader 2,016 kronor 13 öre samt till nybyggnader och extra byggnadsarbeten vid egendomen Hall 9,657 kronor 67 öre.

Elevantalet hade den 30 juni 1890 uppgått till 153, hvaraf 52 från Stockholms stad och de öfriga från nitton olika län. Kostnaden för hvarje elev under förvaltningsåret hade utgjort 306 kronor 60 öre. Af revisorernas berättelse framginge vidare, att det ökade antalet elever utöfver 150, som med Kongl. Maj:ts tillstånd under året varit å kolonien intaget, icke föranlett någon ökad förvaltningskostnad, utan varit för kolonien ekonomiskt fördelaktigt.

Likasom för nästföregående år hade jemväl för det senast förflutna en af Kongl. Maj:t utsedd revisor deltagit i granskningen af koloniens räkenskaper och förvaltning.

Såväl fångvårdsstyrelsen som Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Stockholms län hade, såsom af statsrådsprotokollet inhemtas, vitsordat, att föreningen fortfarande vore förtjent af enahanda bidrag från statens sida som hittills.

Enligt hvad infordrad redovisning öfver fångvårdsanstalternas besparingskassemedel för 1889 (Bil. Litt C) utvisar, har kolonien för tiden från och med den 1 oktober 1888 till den 1 oktober 1889 erhållit i bidrag för 57,727 underhållningsdagar å 50 öre 28,863 kronor 50 öre.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må till understöd åt förbättringskolonien vid Hall för år 1892 anvisa ett extra anslag af 15,000 kronor, att, om möjligt, användas uteslutande till afbetalning å koloniens kapitalskuld.

Angående
statskontorets
förskott.
[8.]

8:o Slutligen har Kongl. Maj:t föreslagit, att Riksdagen måtte medgifva, att besparingar å nya lagberedningens anslag vid 1890 års slut till belopp af 5,303 kronor 68 öre måtte användas till ersättande, så långt det försloge, af förskott, som statskontoret utbetalt till nedannämnda komité samt, till godtgörande af återstoden utaf sagda förskott, å extra stat för år 1892 anvisa 3,593 kronor.

Af statsrådsprotokollet inhemtas å sid. 9, att statskontoret jemlikt kongl. brefven den 30 december 1885, den 22 oktober 1886, den 14

februari 1887, den 31 december 1889 och den 20 juni 1890 till komitén för utarbetande af förslag till lagar angående solidariska bolag och aktiebolag samt med dem jemförliga föreningar för ekonomisk verksamhet förskottsvis utbetalt, att till ersättande hos Riksdagen anmälas, 8,896 kronor 37 öre.

Utskottet hemställer,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 9 februari 1891.

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.

Reservationer

vid punkten 1:o (angående delning af Vestra Värends domsaga):

af herrar *S. Nilsson, O. Jonsson, P. Pehrsson, A. Persson, N. Petersson, G. Eriksson, P. Ersson* och *I. Lyttkens*, hvilka ansett, att utskottet i denna punkt bort hemställa,

att, för genomförande af delning utaf Vestra Värends nuvarande domsaga i två nya domsagor, anslaget till löner åt häradshöfdingarne under Göta hofrätt må ökas med 4,500 kronor, dock med vilkor att tingshusbyggnadsskyldige i Norrvidinge och Kinnevalds nya domsaga icke emot deras bestridande åläggas anskaffa gemensamt tingsställe för domsagan; samt

att de till häradshöfdingen i Vestra Värends nuvarande domsaga anslagna tienstgöringspenningar må fördelas på sätt statsrådsprotokollet öfver justitiedepartementensärenden den 12 januari 1891 upptager.

Vid bifall till hvad i denna punkt föreslagits kommer anslaget till Göta hofrätt med derunder lydande justitiestat, 510,021 kronor, att förhöjas till 514,521 kronor;

samt af herrar *P. Andersson* och *C. Persson*.

Bi

Tabell öfver ordinarie anslagen unde

Justiti

1891 års riksstat anslår:		
Anvisning i kontant.		
Kronor.	ö.	
17,000	—	Departementschefen .....
35,800	—	Departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli .....
6,000	—	Departementschefens ombud för tillsyn öfver skrifers allmängörande, <i>förslagsanslag</i> .....
162,700	—	Högsta domstolen .....
18,800	—	Justitiekanslersexpeditionen .....
134,000	—	Nedre justitierevisionen .....
626,354	—	Svea hofrätt med derunder lydande justitiestat .....
510,021	—	Göta hofrätt med derunder lydande justitiestat. Nuvarande belopp .....
		<i>Ökas</i> för delning af Vestra Värends domsaga i två nya domsagor med .....
208,713	—	Hofrätten öfver Skåne och Blekinge med derunder lydande justitiestat .....
11,100	—	Krigshofrätten .....
55,000	—	Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i> .....
1,781,200	—	Fångvården:
		Fångvårdsstyrelsen .....
		Fångars vård och underhåll:
		<i>Bestämdt anslag</i> . Nuvarande belopp .....
		<i>Ökas</i> för höjande af arvodet åt predikanten vid kronohäktet i Norrtelje med .....
		<i>Förslagsanslag</i> .....
		Ålderstillägg för en del vid fångvårdsstyrelsen och fångvården anstälde embets- och Vård och underhåll af läns- och kronohäkten, <i>reservationsanslag</i> .....
T:pt	3,566,688	—

. A.

Riksstatsens Andra hufvudtitel.

Departementet.

		Förslag till blifvande riksstat:	
		Anvisning i kontant.	
		Kronor.	o.
.....		17,000	—
.....		35,800	—
.....		6,000	—
.....		162,700	—
.....		18,800	—
.....		134,000	—
.....		626,354	—
.....		510,021:	—
.....		4,500:	—
.....		514,521	—
.....		208,713	—
.....		11,100	—
.....		55,000	—
.....		59,500:	—
.....		505,800:	—
.....		200:	—
.....		506,000:	—
.....		1,120,900:	—
.....		1,626,900:	—
enstemän, förslagsanslag	.....	65,000:	—
.....		30,000:	—
.....		1,781,400	—
.....		Transport	3,571,388

1891 års riksstat anslår:		
Anvisning i kontant.		
	Kronor.	ö.
T:pt	3,566,688	—
	84,000	—
	12,000	—
	18,000	—
	100,000	—
	64,178	—
	4,500	—
S:ma	3,849,366	—

Ersättning åt personer, menigheter och allmänna inrättningar för dem genom nya stra
Medikolegala besigtningar, *förslagsanslag* .....

Rese- och traktamentspenningar, *förslagsanslag* .....

Ersättning åt domare, vittnen och parter, *förslagsanslag* .....

Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., *förslagsanslag*. Nuvarande belopp .....

Ökas för jemnande af hufvudtitelns slutsumma med .....

Extra utgifter, *reservationsanslag* .....

		Förslag till blifvande riksstat:	
		Anvisning i kontant,	
		Kronor.	ö.
	Transport	3,571,388	—
gens införande frångångna bötesandelar, <i>förslagsanslag</i>		84,000	—
.....		12,000	—
.....		18,000	—
.....		100,000	—
.....	64,178: —		
.....	41: —	64,219	—
.....		4,500	—
	Summa	3,854,107	—

Bil. Litt. B.

**Tabell öfver extra ordinarie anslagen under riksstatens
A n d r a hufvudtitel.**

	Kronor.	ö.
Justitiedepartementet.		
Till arfvoden åt krigshofrättens ordförande och tre militäre ledamöter	5,000	—
För nya lagberedningen	40,000	—
» Svea hofrätts förstärkning med en öfvertalig division	17,500	—
Till understöd åt förbättringskolonien vid Hall.....	15,000	—
» statskontoret: ersättning för förskott.....	3,593	—
Summa	81,093	—

Bil. Litt. C.**Redovisning öfver fängvårdsanstaltarnas besparingskassemedel för år 1889**
(det sista år, för hvilket fullständigt afslutade räkenskaper finnas.)

Debet.			
Behållning den 1 januari 1889		345,836	33
<i>Inkomster:</i>			
Andel i arbetsinkomsten vid läns- och kronocellfängelserna	20,938: 16		
Räntemedel	15,633: 97		
Arbetsförtjenst, dels förverkad, dels tillhörande aflidne fångar m. m.	2,678: 52	39,250	65
	Summa kronor	385,086	98
Kredit.			
<i>Utgifter:</i>			
Bidrag till kolonien Hall:			
Underhållsavgift för elever, jemlikt kongl. brefven den 22 december 1887, den 13 april 1888 och den 25 januari 1889 för tiden från och med den 1 oktober 1888 till den 1 oktober 1889 eller för 57,727 underhållsdagar à 50 öre	28,863: 50		
Understöd och belöningar åt frigifne m. m.	11,316: 99	40,180	49
Behållning den 31 december 1889		344,906	49
	Summa kronor	385,086	98

Stockholm i kongl. fängvårdsstyrelsens kameralbyrå den 6 februari 1891.